



Mandag den 10. juli 2017, kl. 20:00

QUATUOR ÉBÈNE (F)

Pierre Colombet, Gabriel Le Magadure, violiner; Adrien Boisseau, bratsch; Raphaël Merlin, cello

Wolfgang Amadeus MOZART (1756 – 1791)

Strygekvartet nr. 15 i d-mol, K421 (1783), 26'

- I. *Allegro moderato*
- II. *Andante*
- III. *Menuetto and Trio. Allegretto*
- IV. *Allegretto ma non troppo*

Ludwig van BEETHOVEN (1770 – 1827)

Strygekvartet nr. 11, 'Quartetto serioso',
op. 95 (1810), 21'

- I. *Allegro con brio*
- II. *Allegretto ma non troppo*
- III. *Allegro assai vivace ma serioso – Più Allegro*
- IV. *Larghetto espressivo – Allegretto agitato – Allegro*

--- Pause ---

Maurice RAVEL (1875-1937)

Strygekvartet i F-dur (1902-3), 29'

- I. *Allegro moderato (F major)*
- II. *Assez vif, très rythmé (A minor)*
- III. *Très lent (Bb major)*
- IV. *Vif et agité (F major)*

13:00 Rundvisninger
17:15 Koncertintroduktion v/ Valdemar Lønsted
20:00 **Quatuor Ébène (F)**
22:30 Dreamers' Circus (DK/S)



Om musikken

W.A. Mozart (1756-1791): Strygekvartet i d-mol, KV 421 (1783)

I januar 1785 færdiggjorde Mozart den sidste strygekvartet i et planlagt sæt på i alt seks. De blev udgivet et halvt år senere, og på den første side skrev Mozart en dedikation til "min kære ven Haydn". Han sammenligner sig selv med en far, som sender sine børn ud i den vide verden, børn som behøver beskyttelse og vejledning af en berømt mand og ven. De er så sandelig frugten af et møjsommeligt arbejde, alligevel håber Mozart, at afkommet en dag må bringe ophavet glæde og trøst. Det må man sige, disse såkaldte Haydn-kvartetter har gjort, om end længe efter hans død.

D-mol-kvartetten, sættets eneste i mol, skiller sig ud med sin resignation og sorgfuldhed. Celloens faldende linje i åbningsatsens første takter er ledetråden: D-C-B-A. Vi kender denne lamento-bas fra eksempelvis Didos dødsarie i Purcells opera 'Dido og Æneas'. Hen over celloens toner bevæger stemmerne sig i ekspressive fald og stigninger, men midtvejs i satsen fryser musikken så at sige fast i en modfalden ubevægelighed. Disse udtrykspoler fremtræder også i resten af kvartetten, og det er bemærkelsesværdigt, at de fire satsers tempokarakterer ligger tæt på hinanden, i løbende justeringer af et behersket indre grundtempo.

Ludwig van Beethoven: Strygekvartet i f-mol, op. 95 'Quartetto serioso' (1810)

Med 'Quartetto serioso' befinder vi os i året, hvor Beethoven komponerede musikken til Goethes sørgespil 'Egmont'. Ouverturen står i f-mol som i kvartetten. For samtidens musikæstetikere udtrykte tonearten tragisk følelse og kamp mod skæbnen, og sandt at sige er den 'alvorlige kvartet' mørk og pågående, sine steder decideret voldsom. Den kan betragtes som en eksperimenterende forpost til de sene kvartetter, der opstod i 1820'erne. Beethovens resignation og sorgfuldhed er her vendt til ukuelighed og aggression, den wienerklassiske melodiske skønhed og formale proportioner bliver udfordret og forvandlet til en musik, som man på Beethovens tid

må have hørt som stressende, uforståelig og vel også hæsleg. Efter 200 år burde vi lytte med en større åbenhed.

Beethoven arbejder fra begyndelsen med et trinvist faldende motiv som Mozart ovenfor, omend det er indbygget i et tema og derfor svært at opfatte i farten. Det korte tema er tvetydigt, begynder i mol og slutter i dur, gentages en halv tone højere og bringer os hurtigt ud på tynd is. Satsen er kompakt og komplet uforudsigelig. Snart titanisk, snart introspektivt foregår disse umådeligt dynamiske transformationer, drevet fremad af en musikalsk vilje, som udgår fra en verden af smerte og lidenskab.

Maurice Ravel: Strygekvartet i F-dur (1903)

Ravels enlige værk i genren deler flere fællestræk med Claude Debussys ligeledes enlige kvartet fra 1893. Scherzoen kommer begge steder som nummer to og gives et spansk præg af det hvirvlende pizzicato, de langsomme tredjesatser indfarves af vekslende åbent og sordineret spil, og temaer anvendes udpræget cyklisk med diverse genkomster i satserne.

Men der er afgørende forskelle. Debussy inspireres af romantikken, mens Ravel er udpræget klassicist, og det er han især med sin beherskede udtrykspalet og fornyelsen af den klassiske treklangsharmonik.

Begyndelsen af kvartetten giver et tydeligt fingerpeg. Det blide tema bevæger sig frit med et væld af spring i 1. violinen, bratschen lægger akkordtoner, og fra dybden glider 2. violin og cello trinvist gennem F-dur-skalaen hen over to oktaver. Den harmoniske virkning er mirakuløs. Og lyt så til Ravels blændende behandling af rytmen i scherzoens vekslen mellem 6/8 og 3/4 og i finalens 5/8, 5/4 og 3/4. Han tilegnede kvartetten sin lærer Gabriel Fauré, som ikke bifaldt elevens afvigelser fra traditionen. Ravel overvejede at lave ting om. Debussy bad ham om ikke at ændre en eneste note.

Valdemar Lønsted

Om kvartetten

Quatuor Ébène (F)

"A string quartet that can easily morph into a jazz band",

Quatuor Ébène was founded in 1999 at the Boulogne-Billancourt Conservatory in France.

The group first came to international attention in 2004 when it won first prize in the string quartet category at the ARD International Music Competition, also taking the Audience Prize, two prizes for interpretation, and the Karl Klinger Foundation Prize. The following year, the group won the Belmont Prize from the Forberg-Schneider Foundation.

In 2006, Quatuor Ébène released its first recording, a live recording of three Haydn quartets, to critical acclaim. In 2009, the quartet was named "Newcomer of the Year" by BBC Music Magazine for its recording of the Ravel, Fauré, and Debussy string quartets. The same album won the group Recording of the Year at the 2009 Classic FM Gramophone Awards. In 2010, the group was named Ensemble of the Year at the Victoires de la Musique Classique. NPR named Ébène's "Fiction" album one of its 50 favorite albums of 2011, describing the quartet's performance as brimming with "silky smoothness and Gallic finesse."

The group is known for its versatility and performs a variety of genres, such as classical music, contemporary music, jazz, and crossover. Beyond its classical repertoire, some of the group's most popular performances have been crossover, such a rendition of the music from the score of Pulp Fiction, arrangements of classic Beatles hits, and a jazz vocal/instrumental arrangement of "Someday My Prince Will Come" from Snow White and the Seven Dwarfs.

New York Times music critic Allan Kozinn highlighted the group's versatility, describing the group as "a string quartet that can easily morph into a jazz band."

Discography

- Haydn: Quatuors à Cordes (2006), Mirare
- Bartók: Quatuors Nos. 1-3 (2007), Mirare
- Debussy, Fauré & Ravel: String Quartets (2008), Erato
- Brahms: String Quartet No. 1; Piano Quintet (2008), Erato
- Fiction: Live at Folies Bergère (2011), Erato
- Mozart: Dissonances (2011), Erato
- Felix & Fanny Mendelssohn (2013), Erato
- Brazil (2014), Erato
- Menahem Pressler 90th Anniversary Concert: Live in Paris (2014), Erato
- Schubert: Quintet and Lieder (2016), Erato

Wikipedia



13:00 Et kvarter med gårsdagens kunstner
17:15 Koncertintroduktion v/ Valdemar Lønsted
20:00 **Quatuor Ébène (F)**
22:30 Dreamers' Circus (DK/S)

